

Delg. kvitto

Vår referens

Miljöavdelningen

Christer Persson

040 - 25 26 94

ENLIGT SÄNDLISTA

**Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Häckeberga
- Husarahagen i Lunds kommun**
(3 bilagor)

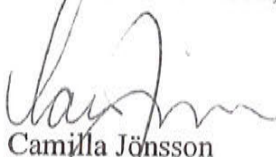
Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Häckeberga – Husarahagen i Lunds kommun. Naturreservatet bildades den 23 januari 2008. Förslaget har remissbehandlats.

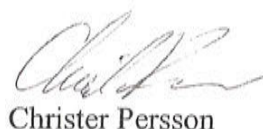
LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen skötselplanen, daterad 23 januari 2008, för naturreservatet Häckeberga - Husarahagen i Lunds kommun (Bilaga 1) att gälla tills vidare.

Detta beslut kan överklagas hos Regeringen, Miljödepartementet

I den slutliga handläggningen av detta ärende deltog Camilla Jönsson, beslutande och Christer Persson, föredragande.

Camilla Jönsson

Christer Persson

Bilagor:

1. Skötselplan för naturreservatet Häckeberga - Husarahagen, Lunds kommun
2. Hur man överklagar
3. Sändlista

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET HÄCKEBERGA - HUSARAHAGEN

LUNDS KOMMUN
SKÅNE LÄN

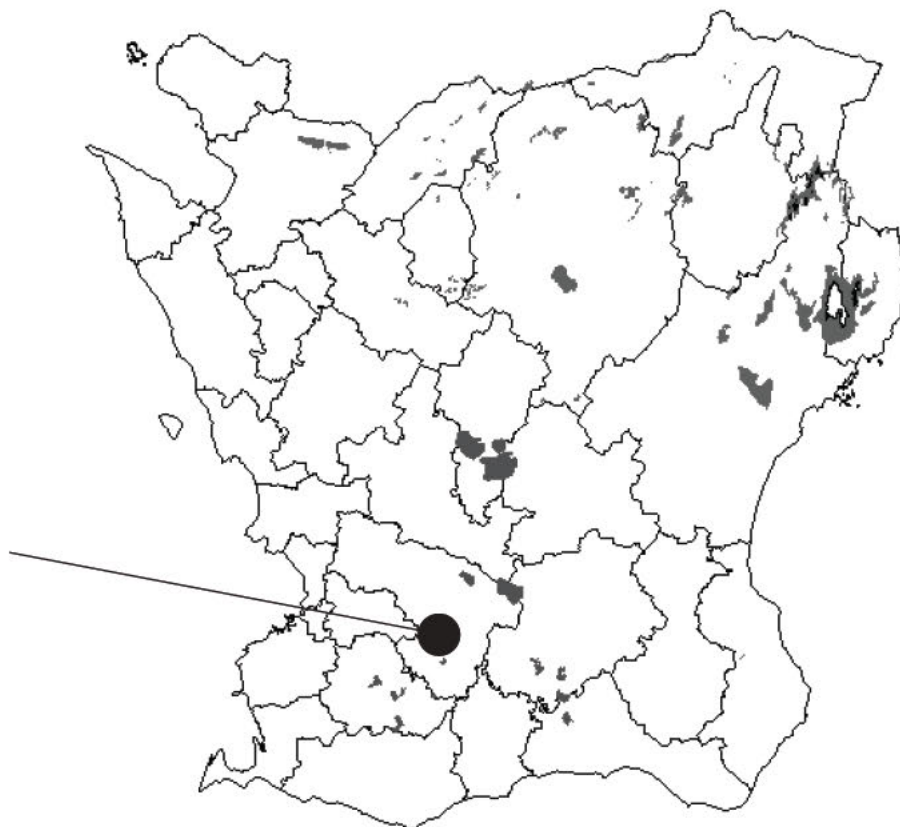

2008-01-25

(Dnr. 511-3456-08, 1281-231)

Diarienummer:	511-3456-08
Datum:	2008-01-25
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Häckeberga - Husarahagen
Utgiven av:	Länsstyrelsen i Skåne län
Författare:	Henrik Tham, Lars Knutsson, Christer Persson, Jesper Runge och Andreas Malmqvist
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 lansstyrelsen@m.lst.se
Copyright:	Innehållet i detta dokument får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källa.
Upplaga:	50 exemplar
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län, Kristianstad 2008
Omslagsbild:	Andreas Malmqvist, 2004

Naturreseptatet
Häckeberga - Husarahagen

Lågor i Husarahagen

Foto: Christer Persson 2007-03-02

Omslagsbild:

Död ved i Husarahagen.

Foto: Andreas Malmqvist, 2004

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Syftet med reservatet	5
2 Beskrivning av området	5
2.1 Administrativa data	5
2.2 Historisk och nuvarande markanvändning	7
2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden	7
2.3.1 Biologi	7
2.3.2 Geologi	9
2.3.3 Kulturhistoria	9
2.3.4 Friluftsliv	10
2.3.5 Inventeringar, underlagsmaterial m m.	10

PLANDEL

3 Översikt över planerad markanvändning och skötsel	10
3.1 Övergripande bevarande- / kvalitets mål	10
3.2 Kvalitetsmål, generella riktlinjer och åtgärder	11
3.2.1 Skogsmark	11
3.2.2 Övrig mark, vägar, anläggningar och nyttjanderätter	14
3.2.3 Särskilda åtgärder för vissa arter	14
3.2.4 Jakt	15
4 Mål och föreskrifter för planeringsområden	15
4.1 Planeringsområde 1, äldre bokskogar	15
4.2 Planeringsområde 2, yngre bokskogar	17
4.3 Planeringsområde 3, alskog	19
4.4 Planeringsområde 4, restaurering av skog	20
4.5 Planeringsområde 5, våtmark	21
5 Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder	22
5.1 Sammanfattning av skötselområden och markanvändning	22
5.2 Sammanfattning områden med föreslagna ändrad markanvändning	22
5.3 Prioritering av föreslagna åtgärder	23
6 Anordningar för rekreation och friluftsliv	24
6.1 Övergripande mål	24
6.2 Riktlinjer och åtgärder	24
6.2.1 Tillgänglighet	24
6.2.2 Information	24
6.2.3 Utmärkning av naturreservatets gräns	25
7 Uppföljning, utvärdering och övervakning av naturvärden	25
8 Revidering av skötselplanen	25
9 Finansiering av förvaltningen	26
10 Källor	27
11 Förteckning över rödlistade arter och Natura 2000 -arter	28

BILAGOR

- A. Topografisk karta, (Gröna kartan) skala cirka 1:50 000
- B. Områdeskarta, (Gula kartan) skala cirka 1:10 000
- C. Pågående markanvändning, skala cirka 1:10 000
- D. Planerad markanvändning, skala cirka 1:10 000
- E. Natura 2000, skala cirka 1:7 500
- F. Skötselplanekarta, skala cirka 1:10 000
- G. Flygbild från 1940-talet, skala cirka 1:7 500

1 SYFTET MED RESERVATET

Syftet med naturreservatet är att långsiktigt upprätthålla gynnsam bevarandestatus för de arter och habitat som har rapporterats förekomma i området i enlighet med rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet). Syftet är också att långsiktigt bevara ett område med lövskogar med lång trädkontinuitet som ger förutsättningar för en hög biologisk mångfald samt att tillvarata områdets betydelse för kulturmiljön och allmänhetens friluftsliv.

2 BESKRIVNING AV OMRÅDET

2.1 Administrativa data

Områdets namn	Häckeberga - Husarahagen
DOS Id nr	1005578
Skyddsform	Naturreservat
Beslutsdatum	2008-01-25
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Internationella åtaganden	Rådets direktiv 92/43/EEG (Objekt nummer SCI SE0430155)
Kommun	Lund
Församling / socken	Genarp
Fastigheter	Del av Häckeberga 2:1
Vegetationszon	Nemoral zonen (sydsvenska lövskogsregionen)
Naturgeografisk region	7, Skånes sediment- och horstområden
Läge	Cirka 5 900 meter SSO Genarps kyrka
Kartblad	Topografisk karta: 2C SO Ekonomisk karta: 2C2j Bökesåkra (022 29) och 2D2a Häckeberga (023 20)
Gränser	Området är markerat med svart punktstreckad linje på Bilaga B
Dikningsföretag	Nej, (Nr 68 finns utanför naturreservatets sydvästra del)
Nyttjanderätter	1953-04-08, akt 775. Telia Sonera AB 1956-09-12, akt 1734. Telia Sonera AB
Arealer	Totalt ca 47,27 ha, varav cirka 47,27 ha land
Planförfattare	Henrik Tham, Lars Knutsson, Christer Persson, Jesper Runge och Andreas Malmqvist

Markanvändning	Idag	Mål	Klassning
AI	3,12	3,12	Värdekärna
Björk	0,64	0,00	Arronderingsmark
Gran	0,38	0,00	Arronderingsmark
Hygge	0,77	0,00	Arronderingsmark
Lärk	3,44	0,00	Arronderingsmark
Våtmark (ohävdad)	1,43	1,43	Skyddszon
Yngre bok < 100 år	22,73	0,00	Utvecklingsmark
<u>Äldre bok > 100 år</u>	<u>14,76</u>	<u>42,72</u>	Värdekärna
Summa	47,27	47,27	

NATURA 2000

I samband med inträdet i Europeiska Unionen har Sverige accepterat att delta i arbetet med att etablera ett nätverk av skyddade områden i Europa kallat Natura 2000. Nätverket byggs upp av områden som föreslås av regeringen och som antas av kommissionen i enlighet med två direktiv inom naturvårdsområdet, EG-rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet) (senast ändrat genom rådets direktiv 2006/105/EG) och EG-rådets direktiv 79/409/EEG av den 2 april 1979 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet) (senast ändrat genom rådets direktiv 2006/105/EG).

Direktiven har sin grund i Bernkonventionen som var först med att rättsligt skydda arter och deras livsmiljöer i Europa. EU-direktiven bygger på nya kunskaper och inför principen att bevara naturtyper för deras egen skull och inte enbart för att de utgör hemvist för vissa arter. Habitat- och fågeldirektivet är EU:s bidrag till bevarandet av den biologiska mångfalden så som det lades fast i Konventionen om biologisk mångfald i Rio 1992.

Sverige har ett särskilt ansvar för att skydda och vårda de områden som är föreslagna att ingå eller som ingår i Natura 2000 och detta regleras i den svenska lagstiftningen i Miljöbalken och Förordning om områdesskydd m.m. Det innebär att åtgärder som kan inverka negativt på bevarandestatus för preciserade habitat eller arter inom naturreservatet kräver samråd och i vissa fall tillstånd enligt miljöbalken med tillhörande förordningar.

Naturreservatet Häckeberga - Husarahagen ingår i ett område som regeringen har pekat ut inom ramen för habitatdirektivet. De livsmiljöer som är särskilt angelägna att skydda är förtecknade i direktivets Bilaga 1 medan arterna är förtecknade i direktivets Bilaga 2 och Bilaga 4. Länsstyrelsen har tagit fram en bevarandeplan som anger bevarandesyfte och bevarandemål för de livsmiljöer och arter som förkommer i naturreservatet. Bevarandeplanen är inarbetad i föreliggande skötselplan.

Förekommande livsmiljötyper (habitat) enligt habitatdirektivets Bilaga 1

(* = prioriterad livsmiljötyp)

Kod	Typ av livsmiljö (habitat)	Ungefärlig areal (ha)
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	1,2
9080	*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	2,7
9110	Boskog av fryletyp	16,5
<u>9130</u>	<u>Boskog av örtrik typ</u>	<u>8,8</u>
SUMMA		29,2

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Häckeberga med omnejd ligger i sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne. Det kuperade moränlandskapet är till största delen skogsbevuxet med omväxlande kullar och fuktigare svackor med kärr. Höjdskillnaderna kan variera avsevärt över korta avstånd. Berggrunden består av krita med en jordart av främst nordostmorän, vilket resulterar i relativt magra markförhållanden. Häckebergas bokskogar har en mycket lång kontinuitet. I sin skånska resa år 1749 beskriver Linné Häckeberga som en av de vackraste gårdar han dittills sett på sin resa. Han skriver hur alla stränder omkring sjön liksom öarna var täckta med bokskog och andra lövträd. Skogens omfattning beskrivs även av Lorentz Gillberg (1765) som skriver att ”Skogen av ek och bok, så väl som furuskogen, är bland de största och vidsträcktaste inom länet,...”. På skånska rekognosceringskartan (1812-1820) utgörs huvuddelen av landarealen av lövskog och då troligtvis främst bokskog. Området kan ha fått sitt namn av att hästar från Kronprinsens husarregering (K7) gått på sommarbete i området under 1800-talet.

Vattenregimerna i området är påverkade av människan sedan lång tid tillbaka, dels genom linbe-redning från 1650-talet, dels genom kraftreglering av Häckebergasjön sedan 1800-talets slut. Fram till 1950-talet var amplituden på vattenståndet relativt hög och Skoggårdsängar var tidvis torrare och hävdades med slåtter. Sedan 1950-talet håller man en snävtare amplitud på vattenståndet och ängarna torkar inte ut under någon period på året. På Häckeberga bedrivs idag ett rationellt skogsbruk där viss naturvårdshänsyn tas genom att en del grövre träd lämnas till förmån för den biologiska mångfalden.

2.3 Översiktlig beskrivning av områdets bevarandevärden

2.3.1 Biologi

Skogarna i Häckeberga - Husarahagen har en lång kontinuitet som lövbärande marker, vilket har skapat goda förutsättningar för den höga biologiska mångfald med stora naturvärden som förekommer i området. Det är framför allt den gamla bokskogen som har mycket höga biologiska värden. I bokskogarna finns ett stort antal sällsynta och hotade arter av lavar, svampar och inte minst vedlevande insekter. Bland bokskogens sällsynta arter kan nämnas bokvårtlav, stiftklotterlav, hartsticka, skillerticka, bokskogsrödlock och rombjätteknäppare. Tillgången på gamla, grova och ihåliga träd samt död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier, är en förutsättning för flera av de hotade arterna. Det är viktigt att tillgången på dessa substrat tillhandahålls även i fortsättningen, och gärna i större omfattning än i dag. Förutom bokskogar finns även värdefulla alsumpskogor samt i den norra delen ett mindre kärr.

Välutvecklade skogsbryn är av stor betydelse. Brynen är visserligen utsatta för kantzons effekter, men kan periodvis fungera som sista reträttvägar och kan utgöra viktiga spridningskorridorer för framförallt vedlevande organismer, som trivs i ljus och halvskugga. I brynen mot angränsande öppna marker, framförallt i söder, förekommer flera grova träd och en hel del död ved.

Bokskogarna i Häckeberga - Husarahagen har en artfattig markvegetation med kraftig förnaansamling. På våren domineras fältskiktet i de örtrika bokskogarna (9130) av vitsippor, med övriga arter såsom buskstjärnblomma, harsyra, lundgröe, lundslok och hässlebrodd. Bokskogarna av fryletyp (9110) domineras främst av kruståtel. Bokskogarna har en rik epifytflora, samt flera rödlistade vedlevande insekter och svamparter. Däremot är inte mossfloran lika rik på sällsyntheter. De flesta av alsumpskogarna (9080) är unga, men några har börjat utveckla karaktäristiska alsocklar. I fältskiktet dominerar rankstarr och, runt träden, harsyra. Övriga arter knutna

till alsumpskog är bl. a tuvtåtel, skogsbräken, skogsstjärna och vildkaprifol. I norr förekommer ett sumpkärr (7140), som domineras av vitmossor, blåsstarr och bredkaveldun. Kärret är kantat av al, björk och videarter, som delvis har vandrat ut i kärret och bildat ett större, sammanhängande buskage.

Skogsbruk har bedrivits eller pågår i de flesta bestånd i Häckeberga - Husarahagen, vilket påverkar de strukturer och funktioner som är av betydelse för den biologiska mångfalden. Lokalt förekommer grova träd och en del död ved i området. Den örtrika bokskogen i området är förhållandevis artfattig och har hög förnaansamling. I samband med kontroll i fält bedömdes bevarandestatusen för områdets naturtyper enligt nedan:

Naturtyper och arter	Kod	Typ av habitat / art	Bevarandestatus
	7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	God
	9080	*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	God
	9110	Bokskog av fryletyp	God
	9130	Bokskog av örtrik typ	God
	*= prioriterad naturtyp enligt Natura 2000		

Med *bevarandestatus för en livsmiljö* avses summan av de faktorer som påverkar en livsmiljö och dess typiska arter och som på lång sikt kan påverka dess naturliga utbredning, struktur och funktion samt de typiska arternas överlevnad på lång sikt. En livsmiljöns bevarandestatus anses gynnsam när:

1. dess naturliga eller hävdbetingade *utbredningsområde* och de *ytor den täcker* inom detta område är stabila eller ökande,
2. den *särskilda struktur och de särskilda funktioner* som är nödvändiga för att den skall kunna bibehållas på lång sikt finns och sannolikt kommer att finnas under en överskådlig framtid, och
3. bevarandestatusen hos dess *typiska arter* är gynnsam.

Häckeberga - Husarahagen berörs av "Åtgärdsprogram för sex hotade bokskogsarter" (Malmqvist m fl 2006) med förekomst av rombjättetknäppare *Stenagostus rhombeus*. Naturreservatet berörs också av åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet.

Två områden, med en sammanlagd areal på cirka 0,12 ha, har pekats ut av Skogsstyrelsen som skogsområden med naturvärden. Vidare finns två områden, med en sammanlagd areal på cirka 3,38 ha som har pekats ut av Skogsstyrelsen som nyckelbiotoper samt ett område som pekats ut som sumpskog med en sammanlagd areal på cirka 1,47 ha.

Följande skötselområden berörs (skötselområdenas läge framgår av bilaga F):

Skötselområde	Nuvarande markanvändning	Planerad markanvändning	Naturvärde	Sumpskog	Nyckelbiotop
1A	Äldre bokskog	Äldre bokskog	Ja	Nej	Nej
1C	Äldre bokskog	Äldre bokskog	Nej	Nej	Ja
2A	Yngre bokskog	Äldre bokskog	Nej	Nej	Ja
3A	Alsumpskog	Alsumpskog	Nej	Ja	Nej
4C	Björkskog	Äldre bokskog	Ja	Nej	Nej

2.3.2

Geologi

Häckeberga med omnejd ligger på Romeleåsens sluttning i det sydvästsånska backlandskapet. Området har en utpräglad dödistopografi. Det kuperade moränlandskapet är till största delen skogsbevuxet med omväxlande kullar och fuktigare svackor med kärr. Höjdskillnaderna kan variera avsevärt över korta avstånd. Berggrunden räknas till Limhamnsledet och är uppbyggd av mer eller mindre leriga kalkstenar och flintor. Berggrunden täcks av upp till 50 meter mäktiga jordlager med växlande sammansättning. Den ytligt liggande jordarten består främst av morän vars bergartsinnehåll domineras av skiffer och urberg och vars lerhalt är relativt låg. Mindre områden med glacial lera förekommer inom området.

2.3.3

Kulturarhistoria

Området har nyttjats av människan under lång tid. Om detta vittnar bland annat en stenåldersboplats som har påträffats utanför naturreservatets sydvästra del. Gamla berättelser pekar ut en kulle i Husarahagen som pestkyrkogård. Här har man av tradition låtit de gamla träden stå kvar och det sägs att man en gång har hittat en sten med ett inristat kors här. Pesten som åsyftas är med all sannolikhet den farsot som drog fram i trakterna 1711 - 1712. Bokarna i området är planterade

Karta över den samfälliga utmarken till "Heckeberga Säteri" upprättad 1867 i samband med laga skifte. Naturreservatet finns inte med på kartan.

omkring 1715 och är därför sannolikt planterade strax efter att området utnyttjats som begravningsplats. Det finns ytterst knapphändiga uppgifter om markanvändningen på Håckebergas ägor i äldre tider. Håckeberga slott drabbades av en brand 1960 varvid kartor och dokumentation föll offer för lågorna.

2.3.4 Friluftsliv

Håckeberga - Husarahagen utnyttjas idag i tämligen ringa omfattning av friluftslivet, åtminstone i jämförelse med de mer utnyttjade markerna runt Håckebergasjön. Parkeringsplats finns ca 500 meter öster om naturreservatet. Från parkeringen tar man sig gående eller med cykel in via skogsbilvägar som är avstängda för allmän biltrafik. I stora delar av området saknas ett markerat stigsystem men den markerade Skåneleden går i norra delen av området.

2.3.5 Inventeringar, underlagsmaterial m.m.

Skötselplanen bygger på flera olika underlag. Området är utpekade av regeringen som pSCI-område 2002 och fastställt som SCI-område av kommissionen 2004 inom ramen för det ekologiska nätverket Natura 2000. Länsstyrelsen har tagit fram en bevarandeplan för området. Naturreservatet utgör en del av ett större område som är riksintresse för naturvård (objekt nummer M:N87). Delar av området ingår i länets naturvårdsplan som ett objekt med värdeklass 1 (objekt 12f). Vattendraget i naturreservatets västra del är utpekade av länsstyrelsen som regionalt värdefullt, Höje å nedre del (objekt M2276, klass 4). Naturreservatet utgör även en del av värde-trakt nummer 8, västra backlandskapet, i länets skogsstrategi från 2006.

En översiktlig inventering av naturreservatet genomfördes under 2006 av Naturcentrum AB i Stenungsund, Andreas Malmqvist. Inventeringen bygger på befintligt underlag, främst skogsbruksplan och bevarandeplan och resultatet ingår i föreliggande skötselplan.

3 ÖVERSIKT ÖVER PLANERAD MARKANVÄNDNING OCH SKÖTSEL

3.1 Övergripande bevarande- / kvalitetsmål

Det övergripande målet med skötseln av naturreservatet skall vara att genom en lämplig hävd långsiktigt bevara natur- och kulturvärden i ett skogslandskap som i första hand karaktäriseras av ädellövskogar av varierande åldersammansättning och med kontinuerligt stort innehåll av död eller döende ved.. Skötseln ska leda till bevarande och utveckling av biotoper som utgör en komplett och god livsmiljö för nationellt rödlistade arter. Livsmiljötyper och arter, som av regeringen har rapporterats förekomma i enlighet med Rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (habitatdirektivet), ska långsiktigt bevaras och utvecklas. Vidare är målet att ge allmänheten möjlighet att utnyttja delar av området för rekreation och rörligt friluftsliv i sådan omfattning att risk för skador på områdets natur- och kulturvärden inte uppstår.

3.2 Kvalitetsmål, generella riktlinjer och åtgärder

3.2.1 Skogsmark

Skogen ska skötas på ett sådant sätt att gynnsam bevarandestatus för förekommande Natura 2000-habitat och arter bevaras och utvecklas. Vidare ska skötseln syfta till att långsiktigt bevara och utveckla biotoper för rödlistade eller fridlysta arter samt livsmiljöer som berörs av nationella åtgärdsprogram eller som har pekats ut av Skogsstyrelsen som objekt med naturvärde, nyckelbiotoper och sumpskogar. I yngre och medelålders bestånd sköts skogen med inriktning att påskynda utvecklingen mot kvalitetsmålen. Skiktade bestånd av naturskogskaraktär med stort inslag av gamla, grova träd och död ved är det långsiktiga mål som ska eftersträvas. Vidare ska skötseln inriktas på att gynna förekomsten av äldre, vidkroniga träd. Åldersvariationen i bestånden ska vara kontinuerligt hög. Barrskog bör successivt omföras till löv- eller ädellövskog när den uppnått avverkningsmogen ålder. Föryngring av löv- eller ädellövskog bör i första hand ske genom självföryngring och i andra hand genom stödplantering med material av lokal proveniens. Äldre bestånd lämnas i huvudsak att utvecklas genom naturlig dynamik. En varsam, begränsad skötsel får förekomma för att gynna vissa arter och för att påskynda självföryngring. De biologiska värdena i områdets limniska miljöer är okända och kunskapsluckorna ska fyllas genom inventering och dokumentation.

Följande bevarande- / kvalitetsmål finns upprättade i bevarandeplanen för Häckeberga - Husarahagen:

Areal

- Bokskogarna av örtrik- och fryletyp i Häckeberga - Husarahagen ska ha sammanlagda arealer på minst 8 respektive 16 hektar.
- Inom området ska minst 2,5 hektar lövsumpskog förekomma.
- Arealen kärr ska vara minst 1 hektar i området.

Struktur och funktion

- Bokskogarna av örtrik- och fryletyp i Häckeberga - Husarahagen, med sina artrika epifytfloror (främst lavar) och höga andel vedlevande insekter och svampar, ska bevaras och utvecklas.
- Förekomsten av grova lövträd ska öka och deras kontinuitet ska säkerställas genom att eftersträva en varierad åldersstruktur inom områdets skogsnaturtyper.
- Andelen död ved i form av stående träd, högstubbar, lågor och grenar (framförallt grova) ska bevaras och utökas (för att kunna upprätthålla långsiktigt livskraftiga populationer av för naturtyperna typiska och rödlistade arter).
- Andelen bok ska vara minst 50 % i bokskogsnaturtyper.
- Brynzoner mot åker och betesmark ska bibehållas, där de finns idag, eller utvecklas, där de inte förekommer.
- Den interna dynamiken i lövsumpskogen ska få utvecklas med en fri intern dynamik, så att deras artinnehåll och karaktär bevaras och utvecklas.
- Kärrmarken ska i stort sett hållas fri från träd och buskar. Viss förekomst av viden får förekomma.

Typiska arter

En del av de för respektive naturtyp typiska arterna ska förekomma i livskraftiga populationer i området, (se "Svenska Naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000", Naturvårdsverket 1997. ISBN 91-620-1178-2).

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR GYNNSAM BEVARANDESTATUS

Lång trädkontinuitet i området, varierad åldersstruktur på skogen, samt förekomst av strukturer såsom grova träd och död ved är förutsättningar för att uppnå och bibehålla höga naturvärden inom områdets naturtyper. Olika strukturer, såsom grova träd, död ved och träd i olika nedbrytningsstadier, är betydelsefulla för en hög biologisk mångfald med ett antal sällsynta och hotade arter. En förutsättning för att uppnå en långsiktigt, gynnsam bevarandestatus är en obruten kontinuitet av grova träd, död ved och trädsocklar. För att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus i kärret måste detta hållas öppet, utan igenväxningsvegetation. Förutsättningar för att säkerställa den långsiktiga existensen av sumpskog och kärr i området är en bibehållen hög grundvattennivå med god vattenkvalitet och utan tillförsel av onaturligt höga halter av näringsämnen. I naturtyper med gynnsam bevarandestatus ska de för naturtypen typiska arterna förekomma i långsiktigt, livskraftiga populationer.

De största riskerna för att områdets naturtyper inte ska befinna sig i gynnsam bevarandestatus är:

- avverkning av grova träd och omfattande bortplockning av död ved
- igenväxning av bryn, glesa bestånd och fristående träd som är viktiga för ljus- och värmekrävande arter.
- förändring av hydrologin i området
- övergödning eller annan förorening av grund- och ytvatten
- gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- bebyggelse, vägar, anläggningar och annan markexploatering och markanvändningsförändring i angränsande områden

Skogsbruk kan påverka strukturer och funktioner, som är förutsättningar för att bibehålla de höga naturvärden som fortfarande finns kvar i Häckeberga - Husarahagen. Generellt kan konventionellt skogsbruk leda till ständigt återkommande fragmentering av värdefulla naturtyper. Långtgående fragmentering av naturtyper leder till små, isolerade populationer av hotade och sällsynta arter, som löper större risk för utdöende och har minskade möjligheter till återkolonisation. Livsmiljön i de resterande ytorna kan förändras så att förutsättningarna för ett gynnsamt bevarande av de karaktäristiska arterna försvinner. Välutvecklade skogsbryn är av stor betydelse i ett fragmenterat skogslandskap. Brynen är visserligen utsatta för kantzoneffekter, men kan periodvis fungera som sista reträttvägar och kan utgöra viktiga spridningskorridorer för framförallt vedlevande organismer, som trivs i ljus och halvskugga. I brynen mot angränsande öppna marker, framförallt i söder, i Häckeberga - Husarahagen förekommer flera grova träd och en del död ved. Brynen bör sparas så långt det är möjligt, men vissa grova träd kan komma att behöva röjas fram för att gynna förekomsterna av framförallt värmegynnade, vedlevande organismer.

Trädkontinuiteten i området bör betraktas som en av de viktigaste förutsättningarna för fortsatta höga naturvärden i området. Det är främst kontinuiteten av grova träd och död ved i olika stadier som är nyckeln till gynnsamt bevarande, och kontinuiteten kan upprätthållas om åldersstrukturen i skogen är varierad. Få bestånd i Häckeberga - Husarahagen har idag en varierad åldersstruktur, men i ett initialskede kan flera bestånd tillsammans utgöra grunden för den åldersstruktur som krävs för att undvika onödiga tidsglapp i förekomsten av viktiga livsmiljöer för naturtypernas typiska och rödlistade arter framöver.

I bokskogar utan varierad åldersstruktur kan det i uppbyggnadsskedet vara nödvändigt med en naturvårdsinriktad skötsel för att reducera mängden främmande trädslag och återskapa en flerskiktad, öppen och olikåldrig skog med självföryngring. En naturvårdsinriktad skogsskötsel bedöms som nödvändig under överskådlig tid för att naturvärdena i Häckeberga - Husarahagen ska kunna utvecklas. Det är önskvärt att kontinuiteten av ädellövträd säkras via självföryngring, men detta kan bli ett problem med tanke på den höga viltstammen av framförallt betande hjortdjur i området. En reglering av viltstammen genom bedrivande av jakt är därför en förutsättning för att nå och upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för berörda arter och habitat.

I och runt kärret i området förekommer höga naturvärden som har utvecklats i ett öppet landskap. Naturvärdena bevaras bäst om kärret även fortsättningsvis hålls öppet. Idag växer kärret successivt igen med först viden och sedan al. Till videt är vissa sällsynta arter knutna, vilket innebär att viss förekomst av viden bör finnas i området.

Inom Häckeberga - Husarahagen finns gran- och lärkplanteringar som utgör främmande inslag i landskapsbilden. Växande barrträd är försurande och leder till förändrade markförhållanden, vilket i sin tur ger sämre förutsättningar för efterkommande lövskogar. Barrplanteringar utgör även spridningskällor för gran och lärk in i övriga naturtyper. Hela området påverkas av en ständig tillförsel av näringsämnen från närliggande åkrar och framförallt genom det atmosfäriska kvävenedfallet. Närheten till Sturups flygplats innebär en ökad mängd luftföroreningar som bl. a kan skada den värdefulla epifytfloran på de äldre lövträden.

Restaureringsåtgärder

- Friställ grova bokar och ekar i bryn, kantzoner och inuti bestånd med historik och lämplig karaktär som öppna eller halvöppna skogar för att öka solbelysningen av stammar och grenar. Friställning ska ske med varsamhet eftersom gamla träd inte tål plötslig ljusexponering (kan ge upphov till barkbrand som kan leda till att trädet dör).
- Vid föryngring bör självföryngring tillvaratas så långt det är möjligt. Uteblir självföryngringen, p.g.a. högt betestryck från viltstammen i området, kan hägn under etableringsfasen bli nödvändig.
- Skapa, där det är lämpligt, stående och liggande död ved (t ex genom ringbarkning).
- Skapa "mulmträdiskvalitéer" för att överbrygga tidsglappet mellan de gamla träden och efterträdare genom exempelvis resta högstubbar, mulmholkar och faunadepåer.
- Alla främmande trädslag och barrträd i området bör på sikt utgå och överföras till bok och ek.

Löpande skötsel

- Fortsatt naturvårdsinriktad skötsel med ett naturskogsliknande tillstånd som mål. Detta gäller för områdets äldre bestånd med bok och i den mån även ek om den förekommer, dvs. ingen avverkning av grova träd, flerstammiga träd eller bortstädning av död ved (framförallt den grövre). Viss gallring för att få upp ny föryngring kommer att vara nödvändig.
- Yngre bok- och ekskogar bör i uppbyggnadsskedet hävdas genom en naturvårdsinriktad skötsel, med försiktiga röjningar, gallringar och plockhuggningar för att erhålla och bibehålla en varierad, flerskiktad lövskog. Avverkning av grova träd och döda träd samt omfattande bortstädning av död ved bör inte ske. Vid röjning och gallring bör en del ris och stammar lämnas kvar som död ved, gärna i solbelysta lägen.
- De unga aldominerade naturtyperna bör, så långt det är möjligt, lämnas att "vila i frid" för utveckling mot ett naturskogsliknande tillstånd, dvs. ingen avverkning av grova träd, gallring eller omfattande bortstädning av död ved. Försiktiga gallringar kan tillåtas för att eftersträva en varierad åldersstruktur, ta bort igenväxningsvegetation och främmande trädslag. Vid eventuella gallringar får marken inte förstöras eller hydrologin förändras.
- Vid behov slyröjning i kärrområdet.
- Gödsling och användning av bekämpningsmedel får inte förekomma.
- Biologiska värden i områdets limniska miljöer inventeras och dokumenteras.

3.2.2 Övrig mark, vägar, anläggningar och nyttjanderätter

Vägar och nyttjanderätter (exempelvis anordningar för el, telefon, vatten, avlopp, dikningsföretag) ska underhållas av respektive nyttjanderättsinnehavare på ett sådant sätt att skada ej uppkommer på värden inom naturreservatet. Träd som utgör fara för anläggning eller säkerhet får kapas till högstubbe. Virket får ej avlägsnas från naturreservatet.

Befintliga anläggningar inom reservatet skall underhållas regelbundet av respektive ägare. Upphör underhållet bör byggnaderna rivas. Drift och underhåll av nyttjanderätter och servitut genomförs och bekostas av respektive nyttjanderättsinnehavare.

Angöringsplats finns i Häckeberga naturvårdsområde i anslutning till naturreservatet. Denna ska vara i sådant skick att den utgör en attraktiv vistelseyta för allmänheten.

Befintliga diken får underhållas i enlighet med 2 kap. 5§ Lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

3.2.3 Särskilda åtgärder för vissa arter

Särskilda skötselåtgärder får vidtas, med början 2008, i syfte att gynna livskraftiga, naturliga population av rödlistade arter. Åtgärderna bör utföras i enlighet med fastställda, nationella åtgärdsprogram. Vidare bör förekomst av rödlistade eller fridlysta groddjur gynnas, främst genom återskapande av småvatten som är utformade på ett sådant sätt att de kan utnyttjas för reproduktion av respektive art. Befintliga småvatten ska hållas fria från skuggande träd och buskage. De ska hålla vatten av god kvalitet året runt och ska vara fria från fisk och kräfter. Stödinplantering av rödlistade eller fridlysta groddjur (med undantag av ätlig groda) får genomföras med början 2008. Förekomst av arter som berörs av nationella, fastställda åtgärdsprogram övervakas årligen med början 2008.

3.2.4

Jakt

Naturreseptatet medför inga särskilda inskränkningar i rätten till jakt. Rätten till jakt och fiske regleras i annan lagstiftning. Markägaren har rätt att sätta upp jakttorn och att röja fram siktgator i anslutning till dessa efter samråd med länsstyrelsen. Träd med en stamdiameter överstigande 15 cm får ej röjas bort. Markägaren rekommenderar en begränsning av antalet jakttorn till fyra och att stödutfodring av vilt får ske efter samråd med Länsstyrelsen på tre platser i naturreseptatet.

4

MÅL OCH FÖRESKRIFTER FÖR PLANERINGSOMRÅDEN

Naturreseptatet har delats in i 5 olika planeringsområden, som kräver olika skötselåtgärder (se bilaga F ”Skötselplanekarta”).

- Planeringsområde 01 – Äldre bokskogar (14,76 ha)
- Planeringsområde 02 – Yngre bokskogar och bokplanteringar (22,73 ha)
- Planeringsområde 03 – Alsumpskog (3,12 ha)
- Planeringsområde 04 – Restaureringar (5,23 ha)
- Planeringsområde 05 – Våtmark (1,43 ha)

4.1 Planeringsområde 01 – Äldre bokskogar, areal: ca 14,76 ha

4.1.1 Beskrivning

Äldre bokskogar med en ålder över 100 år. Dessa är värdekärnor och utgörs av ett fåtal bestånd där ett av bestånden längst i söder är förnygrat så tidigt som 1721. Detta är troligen det äldsta bokbeståndet inom hela Håckebergaområdet. Bokskogarna har god tillgång på gamla träd men en tämligen varierad tillgång på död ved. Det gamla bokbeståndet i söder hyser ovanligt stora mängder död ved, där en stor andel är mycket grov. Övriga gamla bestånd är dock tämligen städade. Även självförnyringen av bok sker i varierad utsträckning i de olika bestånden. Ek förekommer sparsamt, främst utmed kantzoner och bryn. I de magrare bokskogarna domineras fältskitet av kruståtel medan buskstjärnblomma, lundslok och hässlebrodd är karaktärsarter i de rikare. Biologiskt tillhör dessa bokskogar Sveriges mest värdefulla och de hyser en anmärkningsvärd uppsättning hotade arter av insekter, lavar, svampar m.m. En kontinuerlig tillgång på gamla träd och död ved, gärna grov, är en förutsättning för många av de hotade arterna. I några bestånd, bland annat det äldsta beståndet i söder, är förnyringen av sykomorlönn påtaglig. Detta är ett hot mot bokförnyringen och förekomsten av sykomorlönn bör begränsas inom reservatet. Området hyser även en betydande viltrikedom som gynnas av det varierande landskapet med öppna/slutna och torra/fuktiga partier.

Bestånden kan indelas i fyra delområden (1A tom 1D) enligt nedan:

Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)	Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)
1A	Äldre bok	Äldre bok	4,75	1C	Äldre bok	Äldre bok	1,00
1B	Äldre bok	Äldre bok	8,39	1D	Äldre bok	Äldre bok	0,62
				SUMMA			14,76

1A Bokskog planterad 1721. Trädslagsfördelningen är bok (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: "Bokskog av örtrik typ (9130)".

Delområdet är delvis utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

De rödlistade arterna stenticka (NT), större sågsvartbagge (NT) och åkermadd (VU) har tidigare påträffats i eller i närheten av planeringsområdet. Åkermadd berörs av ett fastställt åtgärdsprogram.

Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

1B Bokskog planterad 1846. Trädslagsfördelningen är bok (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: till största delen "Bokskog av fryletyp (9110)". I den norra delen finns ett litet parti med inslag av "Bokskog av örtrik typ (9130)". I blötare partier i den östra delen finns inslag av "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)".

1C Bokskog planterad 1850 och 1881. Trädslagsfördelningen är bok (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: "Bokskog av örtrik typ (9130)".

Delområdet är delvis utpekad som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

1D Bokskog planterad 1846. Trädslagsfördelningen är bok (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: till största delen "Bokskog av fryletyp (9110)" med inslag av "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)" i den södra delen.

4.1.2 Skötsel mål

- Flerskiktade, självföryngrande bokskogar (> 50% bok) med naturlig bokskogsdynamik.
- Riklig förekomst av liggande och stående död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlek.
- Avsaknad av främmande trädslag som exempelvis gran, lärkträd, sykomorlönn och rödek.
- I kantzoner och bryn finns grova ekar liksom efterträdare till dessa.
- Riklig förekomst av blommande buskar och småträd som hagtorn och olvon i kantzoner och bryn.

4.1.3 Skötselåtgärder

- Håll undan alla främmande trädslag som exempelvis gran, lärk, sykomorlönn och rödek.
- Røj successivt bort träd som växer upp i eller över kronorna på grova ekar. Äldre bokar som växer på detta sätt lämnas dock.
- Gynna ekföryngring och unga ekar i kantzoner och bryn.
- Røj successivt fram och gynna hagtorn och olvon.
- Undvik omfattande bortforsling av död ved. Hängande grenar eller träd som bedöms utgöra hinder eller fara för friluftslivet kan flyttas inom planeringsområdet eller i andra hand till annat planeringsområde.
- Om spontan självföryngring uteblir bör gallring i mindre områden övervägas, följ av uppförande av tillfälliga stängsel till skydd mot vilt. Vid en sådan gallring bör större delen av virket och riset lämnas kvar i beståndet.

4.2 Planeringsområde 02 – Yngre bokskogar, areal: ca 22,73 ha.

4.2.1 Beskrivning

Planeringsområdet är utvecklingsmark som utgörs av samtliga bokbestånd yngre än 100 år. Här ingår med andra ord såväl tämligen gamla bokskogar som bokplanteringar, i vissa fall med överståndare. Flera av bestånden, särskilt de yngsta, är mycket täta och i behov av røjning/gallring. Liksom i de äldre bokbestånden ibland inslag av bland annat ek. Generellt är det ont om grov död ved även om enstaka högstubbar och lågor finns. I några av bestånden finns gamla bokar och ekar, antingen som överståndare eller som kvarstående träd i brynmiljöer. Dessa är mycket värdefulla för den biologiska mångfalden.

Bestånden kan indelas i tre delområden (2A tom 2C) enligt nedan:

Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)
2A	Yngre bok	Äldre bok	13,20
2B	Yngre bok	Äldre bok	8,50
2C	Yngre bok	Äldre bok	1,03
SUMMA			22,73

2A Trädslagsfördelning: bok, planterad 1974 (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: i den västligaste delen finns inslag av "Bokskog av fryletyp (9110)". Delområdet är delvis utpekat som nyckelbiotop av Skogsstyrelsen. Den rödlistade arten åkerkulla (NT) har tidigare påträffats i eller i närheten av planeringsområdet.

Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

2B Trädslagsfördelning: bok, planterad 1986 (100%). Beståndet innehåller äldre överståndare av bok.

Natura 2000-livsmiljötyper: "Boskog av fryletyp (9110)" med inslag av "Boskog av örtrik typ (9130)" i den östra delen av området.

De rödlistade arterna hartsticka (EN), sydlig sotticka (VU) och stor barkskinnbagge (NT) har tidigare påträffats i eller i närheten av planeringsområdet.

2C Trädslagsfördelning: bok, planterad 1976 och 1995 (100%) med överståndare från 1848.

Natura 2000-livsmiljötyper: "Boskog av fryletyp (9110)" med inslag av "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)" i den östra delen.

Den rödlistade arten stor plattnosbagge (NT, 2000) har tidigare påträffats i eller i närheten av planeringsområdet.

4.2.2 Skötselmål

- Flerskiktade, självföryngrande boskogar (> 50% bok) med naturlig boskogs-dynamik.
- Riklig förekomst av liggande och stående död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlek.
- Avsaknad av främmande trädslag som gran, lärkträd, sykomorlön och rödek.
- I kantzoner och bryn finns grova ekar liksom efterträdare till dessa.
- God förekomst av blommande buskar och småträd som hagtorn och olvon i kantzoner och bryn.

4.2.3 Skötselåtgärder

- Skogarna röjs och gallras successivt för att på sikt bli flerskiktade boskogar med god tillgång på gamla bokar och död ved. Gallringar och röjningar ska utföras så att varje enskilt bestånd får en viss variation mellan glesa och mer täta partier.
- Äldre träd och överståndare lämnas.
- Håll undan alla främmande trädslag som exempelvis gran, lärk, sykomorlön och rödek.
- Röj successivt bort träd som växer upp i eller över kronorna på grova ekar. Gamla grova bokar som växer på detta sätt lämnas dock.
- Gynna unga ekar i kantzoner och bryn.
- Röj successivt fram och gynna hagtorn och olvon.
- I de äldre bestånden (ca 50 år och äldre) lämnas en stor andel död ved. I yngre bestånd där mer omfattande röjningar och gallringar måste genomföras lämnas större delen av död ved som är grövre än 30 cm i diameter. Hängande grenar eller träd som bedöms utgöra hinder eller fara för friluftslivet kan flyttas inom planeringsområdet eller i andra hand till annat planeringsområde.

4.3 Planeringsområde 03 – Alskog, areal: ca 3,12 ha

4.3.1 Beskrivning

Alsumpskogar där de flesta bestånd har en ålder av ca 50 år. Några är dock äldre och det äldsta bestånden är ca 95 år. I de äldre bestånden, liksom i några av de yngre, finns tämligen gott om död ved. Alsumpskogarna utgör med sin fuktiga miljö en viktig biotop i sig med bl a hög insektsproduktion och på sikt god tillgång på död ved. Bestånden är att betrakta som värdekärnor.

Bestånden kan indelas i fyra delområden (3A tom 3D) enligt nedan:

Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)	Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)
3A	Alsumpskog	Alsumpskog	2,31	3D	Alsumpskog	Alsumpskog	0,25
3B	Alsumpskog	Alsumpskog	0,26	SUMMA			3,12
3C	Alsumpskog	Alsumpskog	0,30				

3A Trädslagsfördelning: al, planterad 1941 (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)" med inslag av "Bokskog av fryletyp (9110)".

Delområdet är delvis utpekad som sumpskog av Skogsstyrelsen.

3B Trädslagsfördelning: al, planterad 1941 (100%).

3C Trädslagsfördelning: al, planterad 1951 (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)" med inslag av "Bokskog av fryletyp (9110)".

3D Trädslagsfördelning: al, planterad 1961 (100%).

Natura 2000-livsmiljötyper: "Lövsumpskog av fennoskandisk typ (9080)".

I beståndet har fynd gjorts av den rödlistade arten grå skärelav (NT) på en ek.

4.3.2 Skötselmål

- Självföryngrande och sockelbildande alsumpskogar.
- Riklig förekomst av liggande och stående död ved i olika nedbrytningsstadier och grovlek.

4.3.3 Skötselåtgärder

- Håll undan alla främmande trädslag som exempelvis gran, lärk, sykomorlönn och rödek.
- Røj successivt fram och gynna hagtorn och olvon.
- Lämna en stor andel död ved.

4.4 Planeringsområde 04 – Restaurering skog, areal: ca 5,23 ha

4.4.1 Beskrivning

Arronderingsmark som på sikt bör ersättas med annan naturtyp. Restaureringsområdena utgörs av lärk- och björkbestånd. Bestånden bör på sikt omföras till bokskog med samma skötsel mål som planeringsområde 01.

Bestånden kan indelas i sex delområden (4A tom 4FD) enligt nedan:

Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)	Delomr.	Trädslag	Mål	Areal (ha)
4A	Hygge	Äldre bok	0,30	4D	Lärk	Äldre bok	2,93
4B	Hygge	Äldre bok	0,47	4E	Lärk	Äldre bok	0,51
4C	Björk	Äldre bok	0,64	4F	Gran	Äldre bok	0,38
				SUMMA			
				5,23			

4A Hygge. Vad har stått på hygget? När genomfördes avverkning? Är hygget planterat med något? Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

4B Hygge. Vad har stått på hygget? När genomfördes avverkning? Är hygget planterat med något? Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

4C Trädslagsfördelning: björk, planterad 1951 (100%).

Delområdet är delvis utpekad som biotop med naturvärde av Skogsstyrelsen.

Den rödlistade arten grå skärelav (NT) har tidigare påträffats i eller i närheten av planeringsområdet.

Delområdet berörs av strandskyddsbestämmelser.

4D Trädslagsfördelning: lärk, planterad 1985 (100%).

4E Lärk. Ålder, Historik?

4F Trädslagsfördelning: gran, planterad 1979 (100%).

4.4.2 Skötselmål

- Bokskogar som på sikt och via planeringsområde 02 (Yngre bokskogar och bokplanteringar) har samma skötselmål som planeringsområde 01 (Äldre bokskogar).

4.4.3 Skötselåtgärder

- Avveckla successivt befintlig skog och ersätt med bok. Gynna befintlig bokföryngring i första hand. Om bokföryngring saknas eller uteblir bör olika alternativ övervägas. Möjliga kan befintliga planteringar glesas ut och fungera som skärm åt en bokföryngring.
- Andra lövträd kan med fördel lämnas och ingå i den framtida bokskogen. Bokandelen bör på sikt dock utgöra minst 50%.
- Røj successivt fram och gynna hagtorn och olvon, gärna i kantzoner.
- Lämna en stor del av död lövträdsved grövre än 30 cm i diameter. Hängande grenar eller träd som bedöms utgöra hinder eller fara för friluftslivet kan flyttas inom planeringsområdet eller i andra hand till annat planeringsområde.

5 Planeringsområde 05 – Våtmark, areal: ca 1,43 ha

4.5.1 Beskrivning

Området är den så kallade "Åsadammen", en sannolikt anlagd fiskdamm, förmodligen för uppfödning av karp. Numera är området ett sumpkärr som i bottenkiktet domineras av vitmossor, blåsstarr och bredkaveldun. Kärret kantas delvis av al, björk och olika videarter som delvis vandrat ut i kärret och bildat sammanhängande bestånd. Kärret bildar värdefulla bryn mot omgivande skogar. Större delen av området utgörs av "Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn (7140)". Området kan betraktas som en skyddszon mot intilliggande bestånd.

4.5.2 Skötselmål

- Öppet kärr med små förekomster av viden.
- Arealen kärr är minst 1 ha.

4.5.3 Skötselåtgärder

- Røj bort sly och träd som växer in i kärret. Røjningar ska göras skonsam så kärrets hydrologi eller struktur inte påverkas negativt.
- Spara några äldre videbestånd i kantzonen.

5

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

5.1 Sammanfattning av skötselområden och markanvändning

Skötsel- område	Areal (ha)	Pågående markanv.	Planerad markanv.
1A	4,75	Äldre bokskog	Äldre bokskog
1B	8,39	Äldre bokskog	Äldre bokskog
1C	1,00	Äldre bokskog	Äldre bokskog
1D	0,62	Äldre bokskog	Äldre bokskog
SUMMA skötselområde 1: 14,76 ha			

Skötsel- område	Areal (ha)	Pågående markanv.	Planerad markanv.
2A	13,20	Yngre bokskog	Äldre bokskog
2B	8,50	Yngre bokskog	Äldre bokskog
2C	1,03	Yngre bokskog	Äldre bokskog
SUMMA skötselområde 2: 22,73 ha			

Skötsel- område	Areal (ha)	Pågående markanv.	Planerad markanv.
3A	2,31	Alsumpskog	Alsumpskog
3B	0,26	Alsumpskog	Alsumpskog
3C	0,30	Alsumpskog	Alsumpskog
3D	0,25	Alsumpskog	Alsumpskog
SUMMA skötselområde 3: 3,12 ha			

Skötsel- område	Areal (ha)	Pågående markanv.	Planerad markanv.
4A	0,30	Hygge	Äldre bokskog
4B	0,47	Hygge	Äldre bokskog
4C	0,64	Björk	Äldre bokskog
4D	2,93	Lärk	Äldre bokskog
4E	0,51	Lärk	Äldre bokskog
4F	0,38	Gran	Äldre bokskog
SUMMA skötselområde 4: 5,23 ha			
5.	1,43	Våtmark	Våtmark
SUMMA skötselområde 5: 1,43 ha			

SUMMA ALLA SKÖTSELOMRÅDEN: 47,27 ha

5.2 Sammanfattning av områden med förslagen ändrad markanvändning

Omställning av mark	Areal (ha)
Björk	-> Bok, äldre 0,64
Bok, yngre	-> Bok, äldre 22,73
Gran	-> Bok, äldre 0,38
Hygge	-> Bok, äldre 0,77
Lärk	-> Bok, äldre 3,44

5.3 Prioritering av föreslagna åtgärder

Åtgärd	När	Planområde	Vem	Prioritet	Finansiering
Gränsutmärkning och skyltning	2007-2008, därefter årligt underhåll	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Anläggning och underhåll av stängsel, grindar och övergångar	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Anläggning och underhåll av skogsbilvägar och stigar	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Ev plantering av träd och buskage	Vid behov	1 - 4	Länsstyrelsen	3	Vårdanslag
Gallringar och röjningar	Vid behov	Alla	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Dokumentation av limniska värden	2009	Alla	Länsstyrelsen	2	Vårdanslag
Produktion av informationsfolder	2008	-	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Drift och underhåll av nyttjanderätter	Vid behov	-	Berörd nyttjanderättsinnehavare	1	Nyttjanderättsinnehavare
Övervakning av naturvärden	vart 5e år	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag
Uppföljning och utvärdering av skötsel	vart 5e år	Alla	Länsstyrelsen	1	Vårdanslag

6 ANORDNINGAR FÖR REKREATION OCH FRILUFTSLIV

6.1 Övergripande kvalitetsmål

Häckeberga - Husarahagen utnyttjas idag i tämligen ringa omfattning av friluftslivet, åtminstone i jämförelse med de mer utnyttjade markerna runt Häckebergasjön.

Den rika biologiska mångfalden och den långa skogskontinuiteten ger goda möjligheter att utnyttja området i forsknings- och utbildningssyfte.

Syftet är i första hand att bevara och utveckla områdets biologiska värden. Då Skåneleden går i norra delen av naturreservatet är även syftet att vandrare ska kunna besöka och få information om reservatet på sin väg utmed leden. Målet är att naturreservatet även i fortsättningen ska vara attraktivt för allmänhetens friluftsliv, dock under förutsättning av att aktiviteterna inte genomförs på bekostnad av områdets naturvärden. Generellt gäller att miljövänligt material ska eftersträvas vid val av utrustning på anordningar och leder.

6.2 Riktlinjer och åtgärder

6.2.1 Tillgänglighet

Reservatet ligger cirka 2 km söder om Häckebergasjöns sydspets och nås via vägen mellan Häckeberga slott och Rockarp. En angöringsplats finns ca 500 meter öster om naturreservatet. Från parkeringen tar man sig gående eller med cykel in via skogsbilvägar som i dagsläget är avstängda för allmän biltrafik. I stora delar av området saknas ett markerat stigsystem men den markerade Skåneleden går genom norra delen av området.

Området ska vara lättillgängligt för allmänheten. Angöringsplats finns i Häckeberga naturvårdsområde i nära anslutning till naturreservatet. En markerad slinga anordnas från angöringsplatsen till naturreservatet. En vandrings slinga skapas i samarbete med markägaren på ett sådant sätt att allmänheten kanaliseras till de områden som är minst känsliga för störningar och slitage. Anordningar för friluftslivet ska kontinuerligt vara väl underhållna och utformade på ett sådant sätt att allmänheten får största möjliga utbyte av besök i området. Information om naturreservatet och dess omgivning ska sättas upp på lämplig plats i samarbete med markägaren.

6.2.2 Information

Nya informationsskyltar sättes upp under 2008. Därefter ska samtliga skyltar ses över årligen och ersättas vid behov. Informationsskyltar om reservatet och dess värden bör i första hand placeras på angöringsplatsen i Häckeberga naturvårdsområde. Skyltarna ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets riktlinjer och i samarbete med markägaren. Kompletterande skyltar om exempelvis naturreservat i närheten, bokskogstyper, utrotningshotade arter, information om stigar och vandringsleder m.m. får sättas upp i anslutning till de ordinarie reservatskyltarna. Äldre skyltar med information om Häckeberga naturvårdsområde tas bort. En enkel informationsfolder om naturreservatet tas fram i samarbete med markägaren och Romeleås- och sjölandskapskommittén. En gemensam reservatsfolder för flera reservat i Häckebergaområdet bör eftersträvas mot bakgrund av att de som vandrar i området ofta passerar mer än ett naturreservat. Foldern över naturreservatet trycks senast 2008. Miljövänligt material eftersträvas i skyltar och folder.

6.2.3 Utmärkning av naturreservatets gräns

Naturreservatets gränser märks ut i enlighet med svensk standard så snart beslut om bildande av naturreservat vunnit laga kraft. Gränsutmärkningen underhålls därefter årligen och förnyas vid behov. Miljövänligt material eftersträvas för gränsutmärkningsstolpar och skyltar.

7 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH ÖVERVAKNING AV NATURVÄRDEN

Övervakning av naturvärden

Riktlinjer och åtgärder

Förkommande Natura2000-värden övervakas i enlighet med aktuell bevarandeplan.

Uppföljning ska ske enligt följande:

1. Kontroll av livsmiljötypernas areal, struktur och funktion och typiska arter vart 5-6 år.
2. Kontroll av N2000-arternas förekomst (läderbagge) och deras livsmiljös struktur och funktion vart 5-6 år.
3. Sammanställning och utvärdering av skydd samt meddelade tillstånd mm.

Uppföljning och utvärdering av skötsel av reservatet

Riktlinjer och åtgärder

Uppföljning ska ske enligt följande:

1. Regelbunden uppföljning av skötselmål
2. Uppföljning av kvalitetsmål vart femte år.

Denna dokumentation skall utgöra underlag vid revideringar av skötselplanen.

Uppföljning av skötselmål

Skötselmål följs upp vart tredje år. I betes- och slåttermarkerna skall hävden följas upp regelbundet och ge resultatet godkänt eller icke godkänt. I träd- och buskskikt skall åtgärder följas upp som utförts enligt skötselplanens intentioner (=godkänt) respektive icke utförts (=underkänt). Förvaltaren svarar för uppföljning av skötselåtgärder och mål.

8 REVIDERING AV SKÖTSELPLANEN

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och riktlinjer för hävden. De åtgärder som anges i planen inom ramen för givna riktlinjer skall ses över om uppföljning av skötsel- och kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat. Den fastställda skötselplanen får inte ändras utan markägarens skriftliga medgivande med avseende på stigar, vägar, angöringsplatser för friluftslivet, uppförande av anläggningar samt jakt.

9 FINANSIERING AV FÖRVALTNINGEN

9.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

9.2 Finansiering av förvaltningen

Bekostas av respektive berörd markägare/arrendatorer/nyttjanderättsinnehavare:

- Underhåll av vägar som är upplåtna för allmän trafik.
- Drift och underhåll av nyttjanderätter (ledningar, diken, jakt m.m.).
- Underhåll av Skåneleden.

Förvaltaren (länsstyrelsen):

- Skötsel av skog i enlighet med fastställd skötselplan.
- Gallrings- och röjningsåtgärder på övrig mark i enlighet med fastställd skötselplan.
- Underhåll av skogsbilvägar.
- Uppsättning och underhåll av gränsutmärkning.
- Uppsättning och underhåll av informationsskyltar.
- Produktion av informationsfoldrar.
- Anläggning och underhåll av stigar, stigmarkeringar, stängselövergångar, spänger, träbroar, trätrappor m m. som inte hör till Skåneleden.
- Uppsättning och underhåll av stängsel till skydd mot skador på skogsplanteringar.
- Uppsättning av grindar, vägmärken eller andra anordningar som syftar till att förhindra otillåten fordonstrafik och parkering i reservatet.
- Inventering och dokumentation av biologiska värden i limniska miljöer.
- Miljöövervakning samt revidering av skötselplan.
- Flyttning av träd som fallit ned i diken som avvattnar områden som är belägna utanför naturreservatet.

Artdatabankens information till Länsstyrelsen i Skåne län om rödlistade arter, GIS-skikt.

- Arup U, Ekman S, Mattsson J-E. 1997. Skyddsvärda lavar i sydvästra Sverige. LBF-förlaget, Lund.
- Arup U, Hanson S-Å, Huggert L. 2001. Rödlistade arter i sydsånska trådmiljöer. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Blomberg P. 2000. Skyddsvärda trådmiljöer i Skåne för bevarandet av den biologiska mångfalden. Naturskyddsföreningen i Skånes. Copy Quick i Malmö AB.
- Brunet J, Berlin G, Ederlöf E, Fritz Ö, Widgren Å. 2005. Artpools- och traktanalys av lövbärande marker i Blekinge, Skåne och Hallands län. Länsstyrelserna i Blekinge, Skåne och Hallands län samt Skogsvårdsstyrelsen i Södra Götaland. Meddelande 2005:16.
- Cederberg B, Löfroth M. (eds) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Emanuelsson U., Bergendorff C., Billqvist M., Lewan N. 2002. Det skånska kulturlandskapet. Naturskyddsföreningen i Skåne. BTJ Tryck AB, Lund.
- Gårdenfors U. (ed.) 2000. Rödlistade arter i Sverige 2000. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Lindup B. 1993. Våtmarksinventering i Malmöhus län. Miljövårdsenheten, länsstyrelsen i Malmöhus län. Med. 1993:4.
- Löfroth M. (ed.) 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000. Naturvårdsverket. Naturvårdsverket förlag.
- Naturvårdsplan för Lunds kommun. 1990. Park- och Naturvårdsnämnden i Lunds kommun.
- Länsstyrelsen i Skåne län 1996. Från Sandhammaren till Kullaberg - Naturvårdsprogram för f.d. Malmöhus län.
- Naturvårdsverket. 2005. Strategi för formellt skydd av värdefulla naturområden på skogsmark.
- Nordiska Ministerrådet 1994. Vegetationstyper i Norden. (ed. Lars Pålsson). TemaNord 1994:665. Nordiska Ministerrådets sekretariat.
- Tyler T. 1999. Mossfloran i Lunds kommun. Lunds Botaniska Förening, Medlemsblad 1999:3. Universitetstryckeriet.
- Översiktsplan för Lunds kommun 1998. ÖPL-98. Stadsarkitektkontoret i Lunds kommun.

KARTMATERIAL

Flygbilder från 1940-talet, gisskikt, Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen i Skåne län (2003), Information lagrad i Kartongen (GIS-skiktsgrupperna Miljö resp. Lantbruk).

SGU, Berggrundskarta serie Af nr 194

SGU, Berggrundskarta serie Af nr 214

SGU, Jordartskarta serie Ae nr 38

SGU, Jordartskarta serie Ae nr 99

11

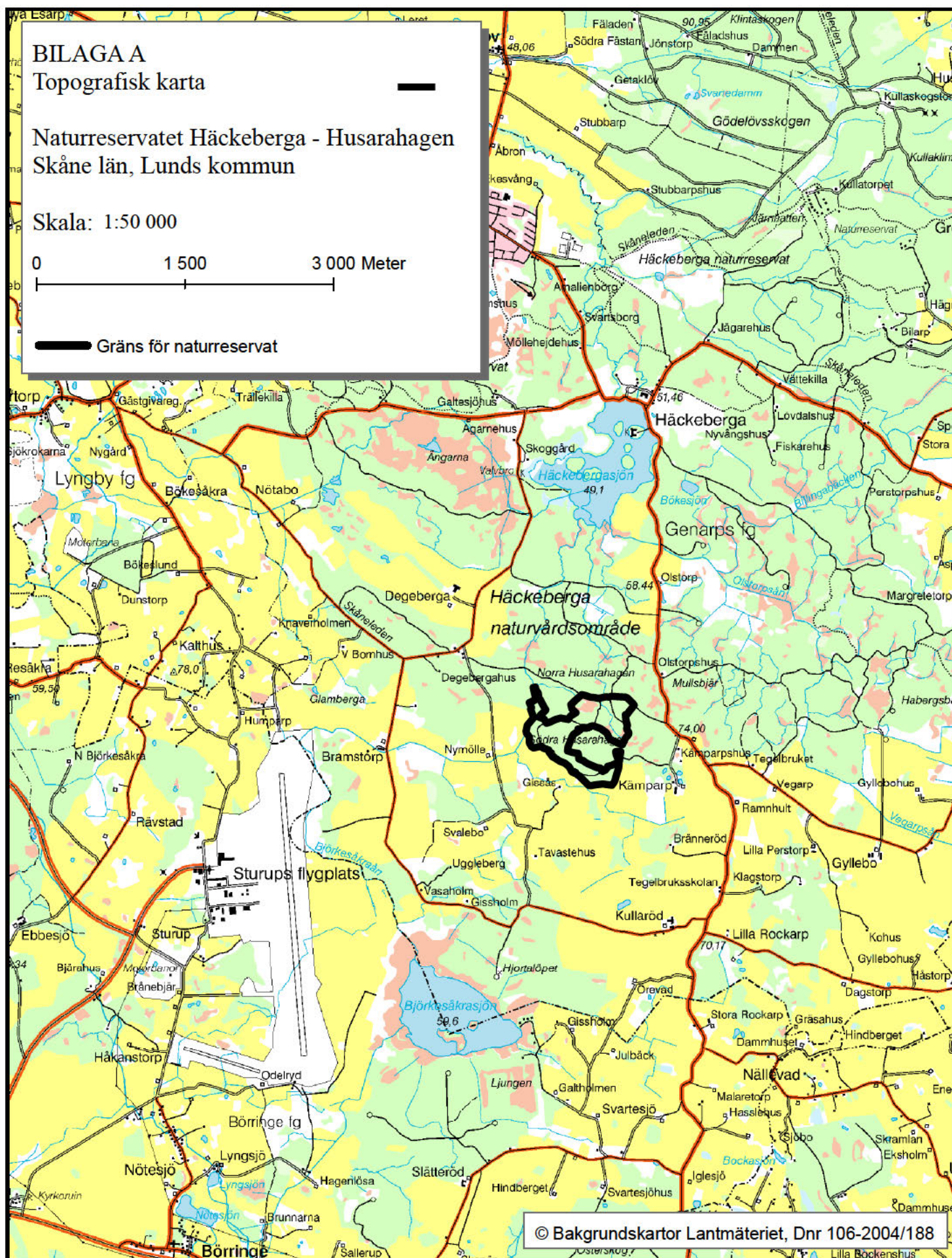
Rödlistade arter (maj 2005) och Natura 2000-arter

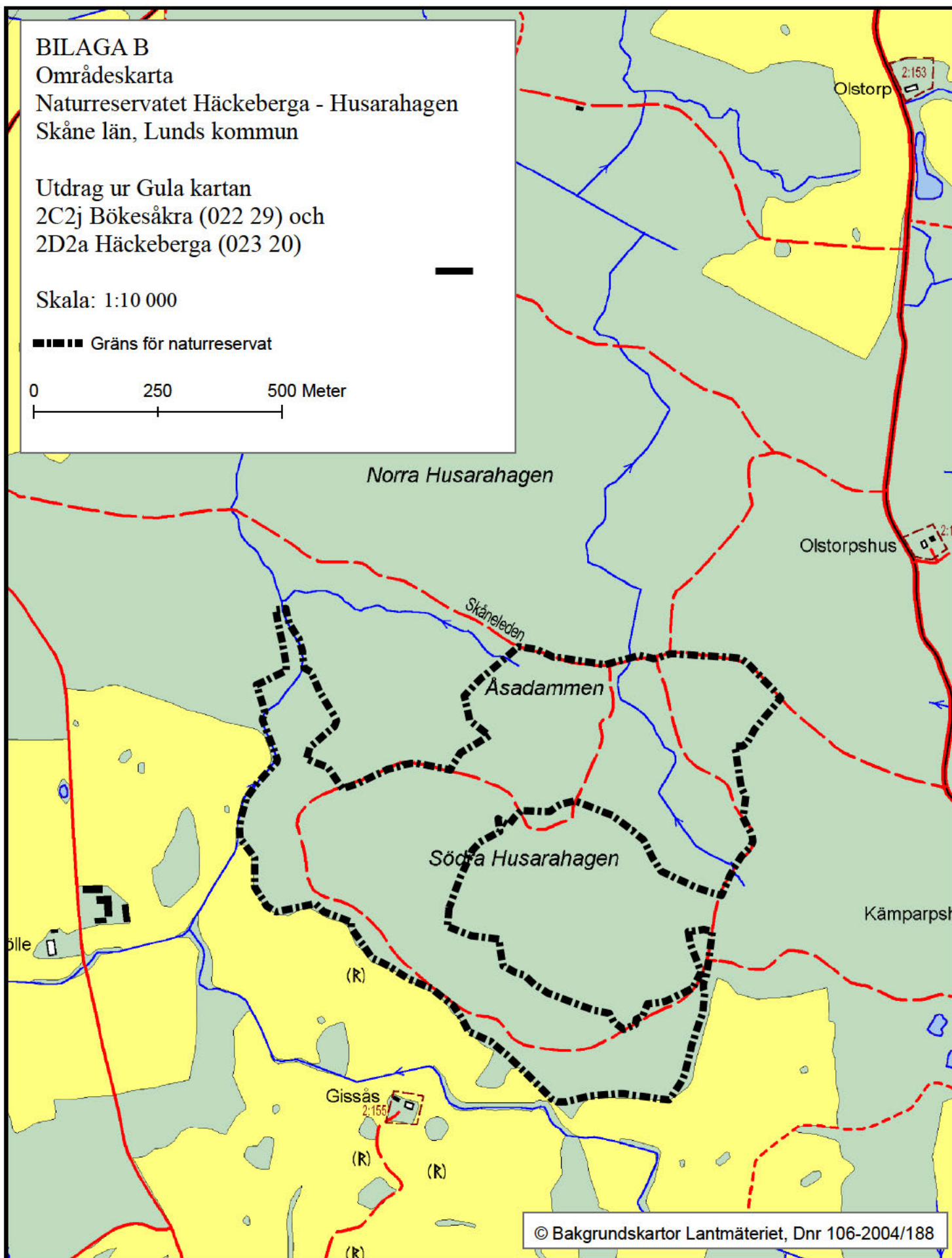
Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori 2005	ÅGP-art	Senaste observation
- Halvvingar				
Aradus conspicuus	Stor barkskinnbagge	NT	-	1995
- Kärlväxter				
Anthemis arvensis	Åkerkulla	NT	-	1993
Sherardia arvensis	Åkermadd	VU	Ja	1948
- Lavar				
Bacidia rosella	Rosa lundlav	NT	-	1988
Lecanora glabrata	Bokkantlav	NT	-	2005*
Opegrapha ochrocheila	Orangepudrad klotterlav	NT	-	2005*
Opegrapha vermicellifera	Stiftklotterlav	VU	-	2006*
Pyrenula nitida	Bokvårtlav	NT	-	2006*
Schismatomma decolorans	Grå skärelav	NT	-	1996
- Skalbaggar				
Aeletes atomarius	Saknas	NT	-	1995**
Allecula morio	Gulbent kamklobagge	NT	-	1995**
Allecula rhenana	Mörkbent kamklobagge	NT	-	1995**
Ampedus cinnabarinus	Barkrödrock	NT	-	2003
Ampedus rufipennis	Bokskogsrödrock	VU	-	2007
Anoplodera scutellata	Bokblomböck	VU	Ja	1995**
Aradus conspicuus	Stor barkskinnbagge	NT	-	1995
Dorcus parallelepipedus	Bokoxe	NT	-	2005*
Meloe proscarabaeus	Svart majbagge	VU	-	2007
Platysoma compressum	Saknas	VU	-	2007
Plegaderus dissectus	Saknas	NT	-	1995**
Prionus coriarius	Taggböck	NT	-	1995**
Ptenidium gressneri	Saknas	NT	-	1995**
Quedius truncicola	Saknas	VU	-	?
Stephostethus alternans	Saknas	NT	-	1995**
Synchita variegata	Saknas	NT	-	2006*
Uloma culinaris	Större sågsvartbagge	NT	-	2003
- Storsvampar				
Ganoderma pfeifferi	Hartsticka	EN	-	1991
Hericium coralloides	Koralltaggsvamp	NT	-	2006*
Hypochnicium analogum	Lundkrämskinn	VU	-	?
Inonotus cuticularis	Skillerticka	VU	-	2006*
Ischnoderma resinosum	Sydlig sotticka	VU	-	2006*
Polyporus tuberaster	Stenticka	NT	-	2000**
Strobilomyces strobilaceus	Fjällsopp	NT	-	2006*
- Tvåvingar				
Keroplatus tipuloides	Getinglik svampmygga	NT	-	1995**

Kategoriindelning. Kunskapsbrist (DD), Försvunnen (RE), Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN), Sårbar (VU) och Missgynnad (NT) benämns rödlistade. De rödlistade arter som kategoriseras som endera Akut hotad (CR), Starkt hotad (EN) eller Sårbar (VU) benämns hotade.

Kategorin Kunskapsbrist (DD) ligger helt på tvären och omfattar arter som med största sannolikhet rätteligen skulle höra hemma i allt från Försvunnen (RE) till Missgynnad (NT) eller i enstaka fall Livskraftig (LC).

* = Observation gjord av Andreas Malmqvist. ** = Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer (red. Blomberg 2001)
Övriga uppgifter härstammar från Artportalen samt från bevarandeplan för Häckeberga - Skoggård

BILAGA C Pågående markanvändning

Naturreservatet
Häckeberga - Husarahagen
Lunds kommun, Skåne län

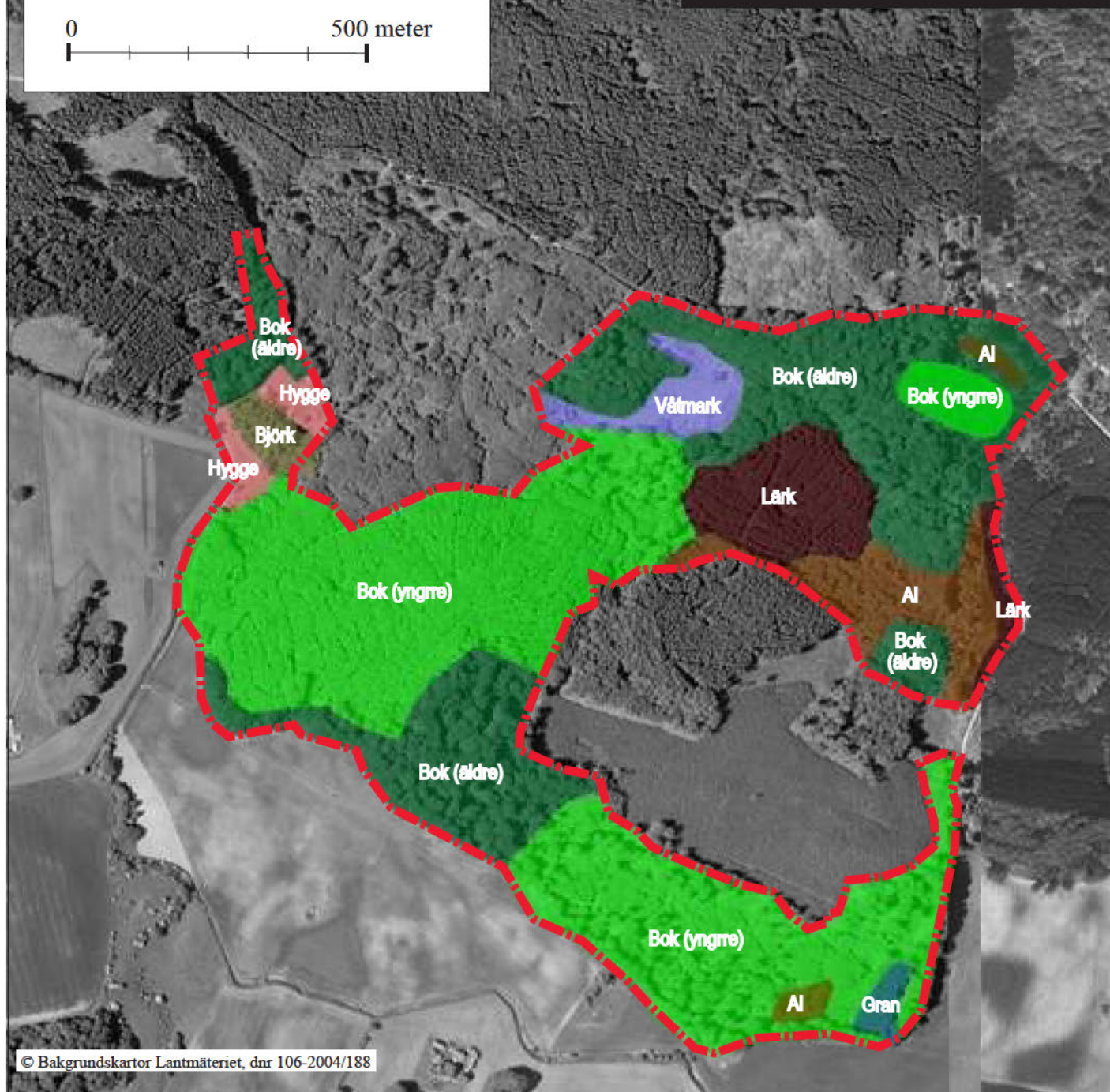
Ortofoto motsvarande del av
ekonomiska kartan
2C2j Bökesåkra (022 29)
2D2a Häckeberga (023 20)

Gräns för naturreservat

Skala ca 1:10 000

0 500 meter

Bok (< 100 år)	22,73 ha
Bok (> 100 år)	14,76 ha
Al	3,12 ha
Björk	0,64 ha
Gran	0,38 ha
Hygge	0,77 ha
Lärk	3,44 ha
Våtmark	1,43 ha

BILAGA D Planerad markanvändning

Naturreservatet
Häckeberga - Husarahagen
Lunds kommun, Skåne län

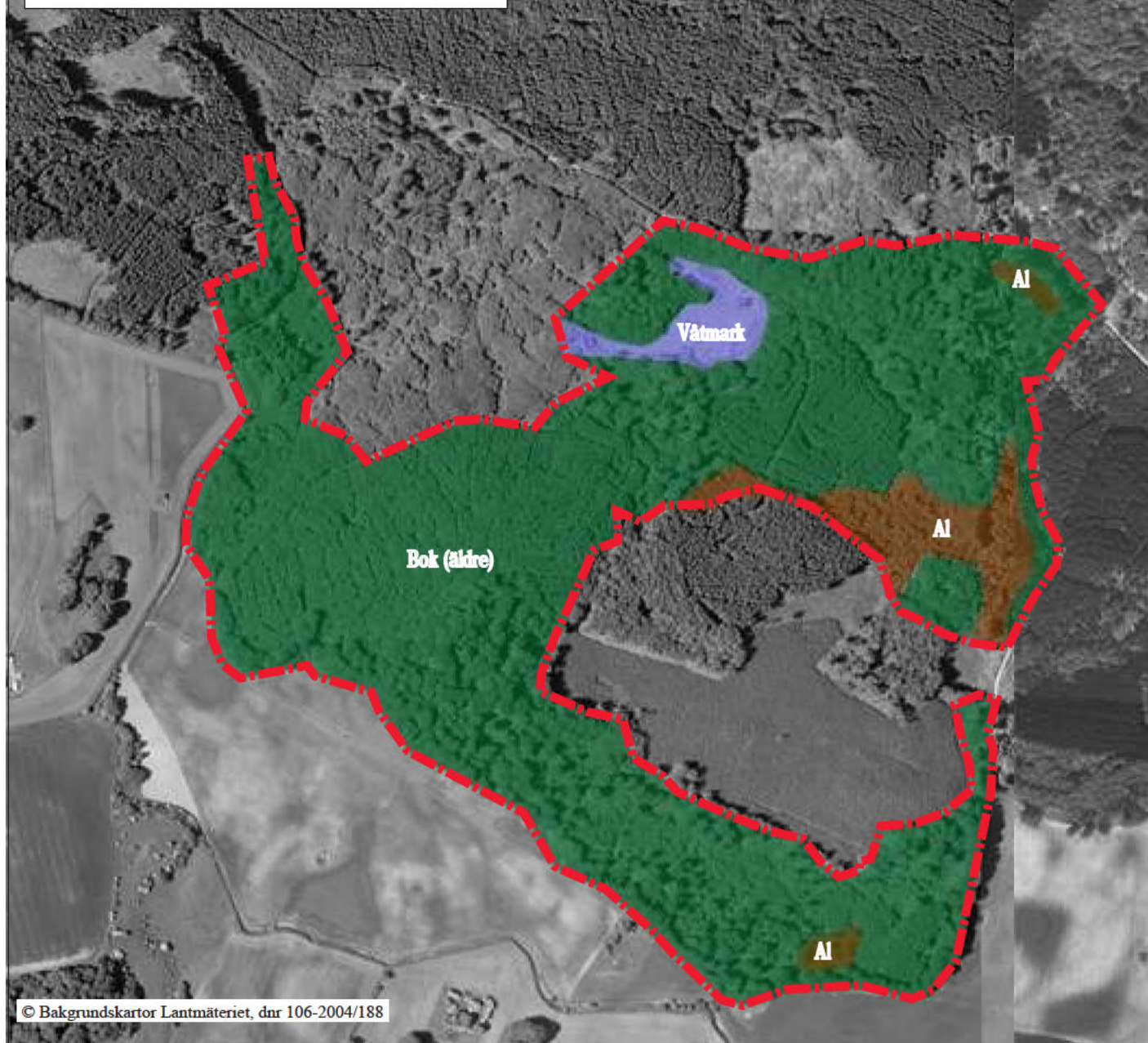
Ortofoto motsvarande del av
ekonomiska kartan
2C2j Bökesåkra (022 29)
2D2a Häckeberga (023 20)

 Gräns för naturreservat

Skala ca 1:10 000

0 500 meter

	Bok (> 100 år)	42,72 ha
	AI	3,12 ha
	Våtmark	1,43 ha

BILAGA E
Natura 2000

Naturreservatet Häckeberga - Husarahagen
Skåne län, Lunds kommun

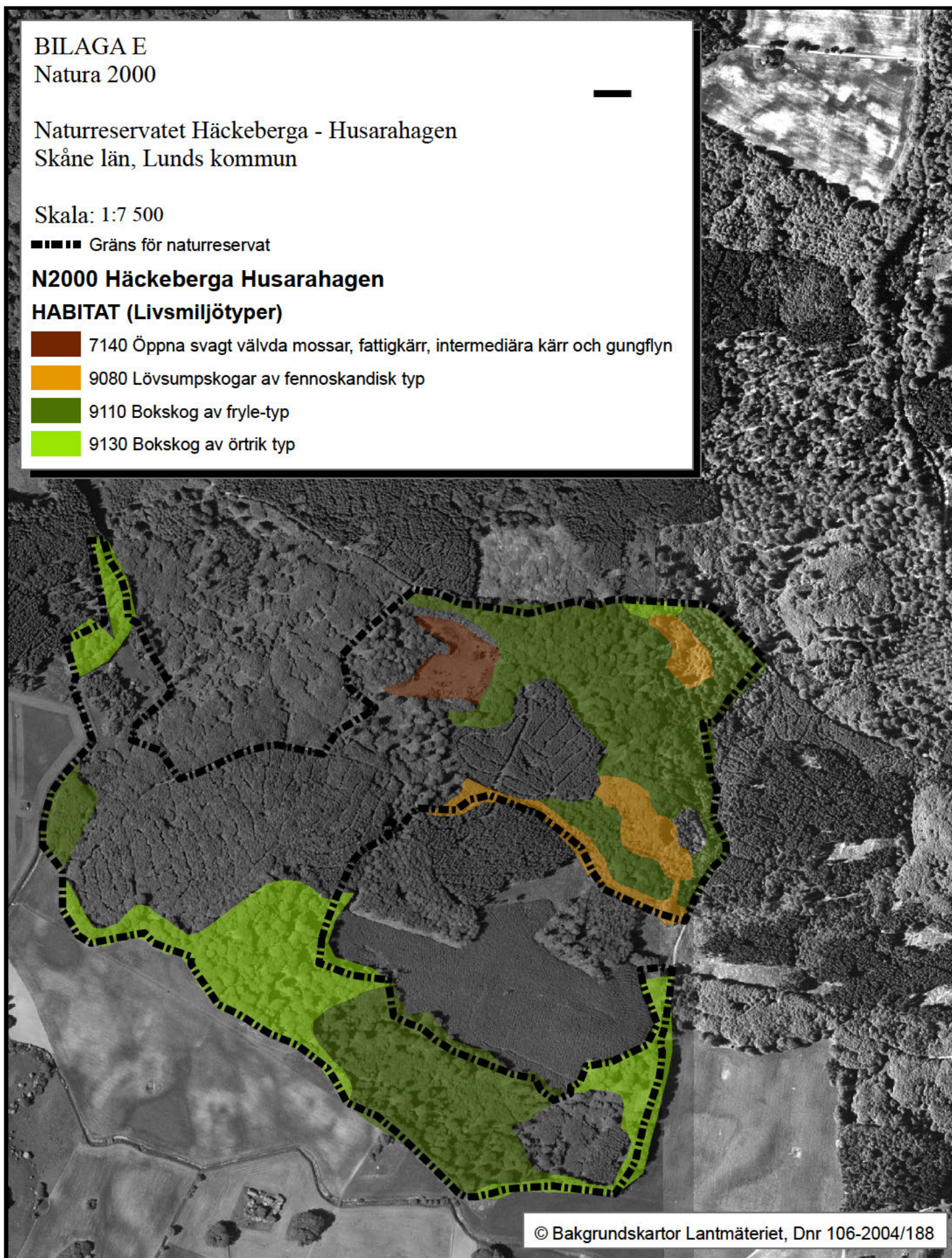
Skala: 1:7 500

■■■■ Gräns för naturreservat

N2000 Häckeberga Husarahagen

HABITAT (Livsmiljötyper)

- 7140 Öppna svagt välvda mossar, fattigkärr, intermediära kärr och gungflyn
- 9080 Lövsumpskogar av fennoskandisk typ
- 9110 Bokskog av fryle-typ
- 9130 Bokskog av örtrik typ

BILAGA F Skötselplanekarta

Naturreservatet
Häckeberga - Husarahagen
Lunds kommun, Skåne län

Ortofoto motsvarande del av
ekonomiska kartan
2C2j Bökesåkra (022 29)
2D2a Häckeberga (023 20)

Gräns för naturreservat

Skala ca 1:10 000

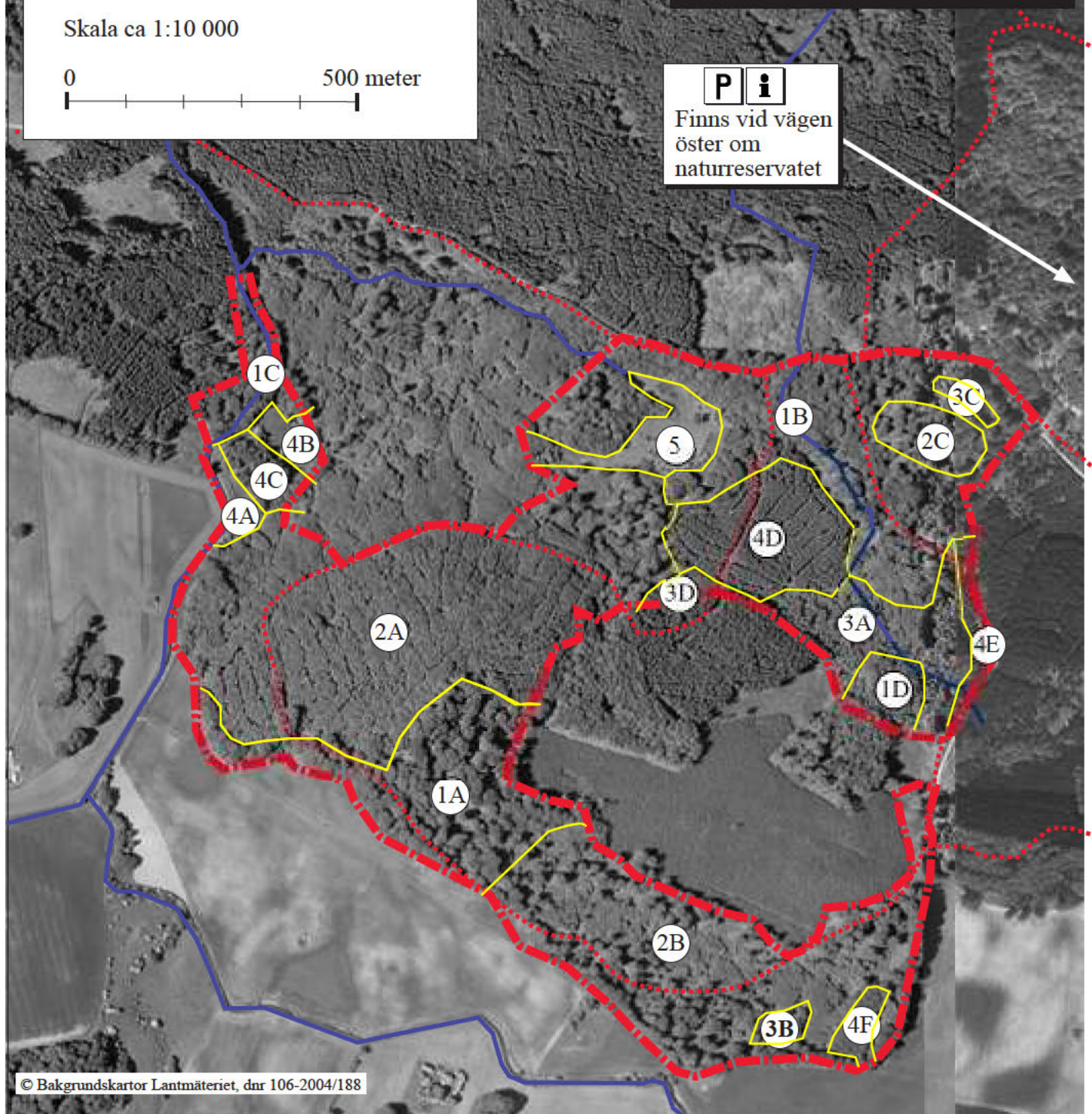
0 500 meter

- Gräns för skötselområde
- ① Skötselområdesnummer
- Stig (ej markerad)
- Väg öppen för allmän biltrafik
- Bäck
- P Parkering
- i Information

Finns vid vägen
öster om
naturreservatet

BILAGA G

Flygbild från 1940-talet

Naturreservatet Häckeberga - Husarahagen
Skåne län, Lunds kommun

Skala: 1:7 500

■■■■ Gräns för naturreservat

